

Reszler Gábor:

Gondatlanságból katasztrófa

Szitakötő 73. szám, 20-21. old.

Mikor született meg a biztosítás gondolata?

- évezredekkel ezelőtt

Milyen tényezők hatására formálódott?

- tengeri viharok
- tűzvészek
- emberi kapzsiság

A rodoszi megoldás

Az ókori görög hajósok viharban a rakományt a tengerbe dobták, hogy elkerüljék a süllyedést.

Kinek az áruját áldozták fel?

Akinek szállítmánya biztonságban partot ért, kártalanította azt, akinek portékája elveszett.

Kockázatmegosztás a kereskedők körében

Kínai és indiai kereskedők

- Több hajóra osztották szét az árut a veszélyes folyóátkeléseknél.
- Csökkentették az egyetlen hajó felborulásából eredő veszteséget.

Itáliai kereskedők

Hasonló módszerrel védekeztek tengeri vihar vagy kalóztámadás esetén.

A Titanic-elv

Tengerjogi alapelv

A hajótulajdonosok csak annyit térítettek meg, amennyit hajójuk és rakományuk ért. - *Az 1800-as évek közepén született szabály szerint*

A Titanic esete – 1912

Csak a túlélőknek és az elhunytak hozzátartozóinak fizettek kártérítést. Az elsüllyedt értékekért nem fizettek.

Az 1666-os londoni tűzvész

Egy királyi pék gondatlanul kemencéjében hagyta a parazsat – a kipattanó szikrából elharapódzó lángok négy nap alatt felperzsték London negyötödét.

Több százezren maradtak fedél nélkül, reménye sem volt otthona újjáépítésére.

A vagyonbiztosítás születése

Biztosítótársaságok alakultak

Díj fejében tűzkárok elleni védelmet ígértek.

Fémtablák a homlokzaton

A biztosítottak a társaság emblémájával ellátott fémtáblát szegeztek épületükre – ez volt a védelem jele.

Szelektív tűzoltás

A tűzoltók csak a biztosítási táblával ellátott épületeket mentették – a többivel nem törődtek.

Közösségi tűzoltóság

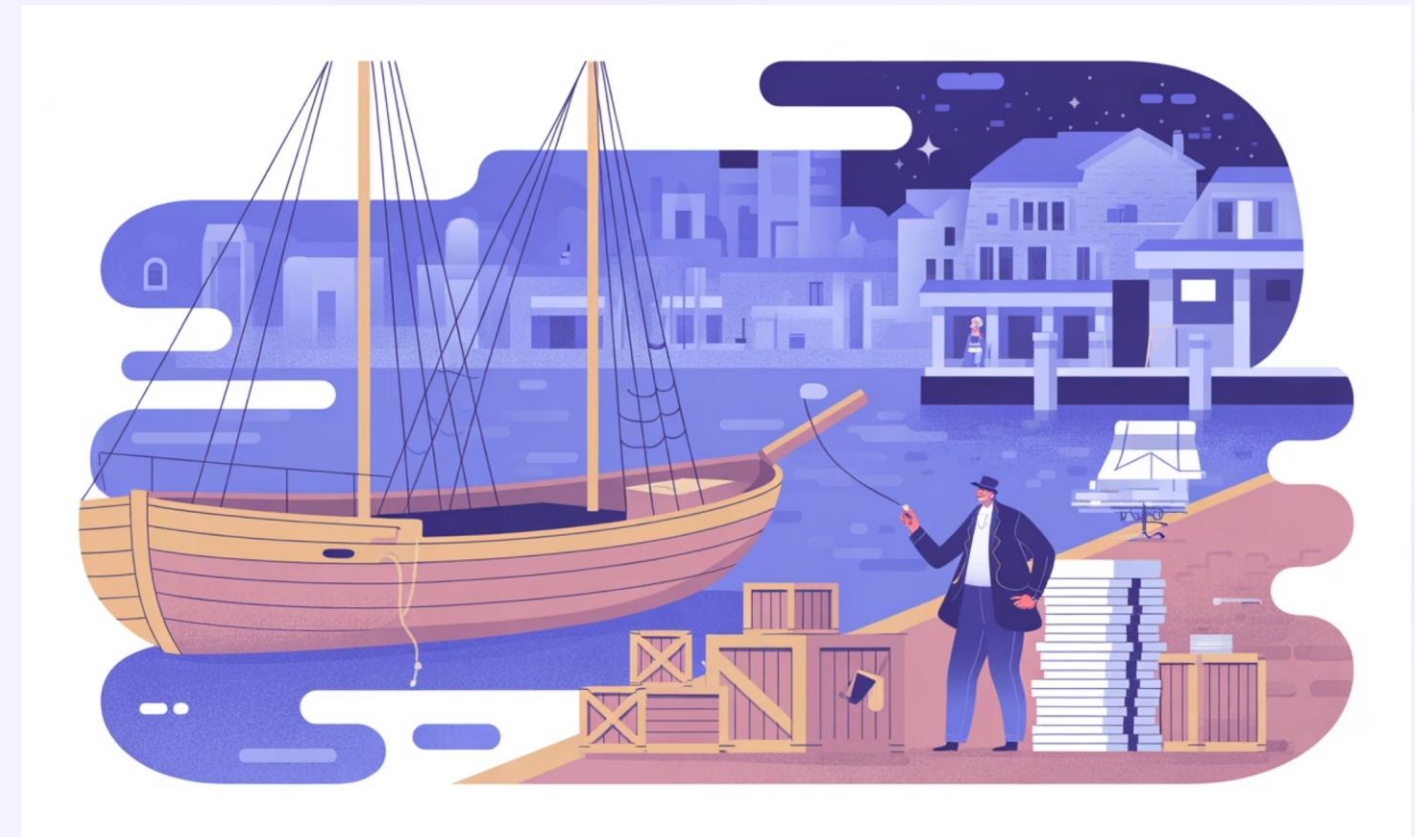
A valódi megoldást a **települési tűzoltóságok** megszervezése hozta: ettől fogva minden égő épületet oltottak.

Ahol biztosítás van, ott család is van

A Poszeidón-ügy – 1862

Egy angol vállalkozó jelentős összegre biztosított egy „Poszeidón” nevű hajót, majd kalóztámadást jelentett.

A nyomozás kiderítette: a hajó soha nem is létezett.

Az olajtanker-csalás – 1980

Guinea partjainál elsüllyedt egy olajtanker.
A biztosítótársaság nyomozói gyanúsak találták.
*-a tengerészek minden holmijukat
átmentették a mentőhajóra
-kényelmesen ebédet is készítettek*

A biztosító **nem fizetett** – a bíróság
börtönbüntetést szabott ki.

A biztosítás fejlődése – áttekintés

Ókori kockázat

Görög, kínai, indiai kereskedők

Tengerjogi elvek

Hajótulajdonosi felelősség korlátozása

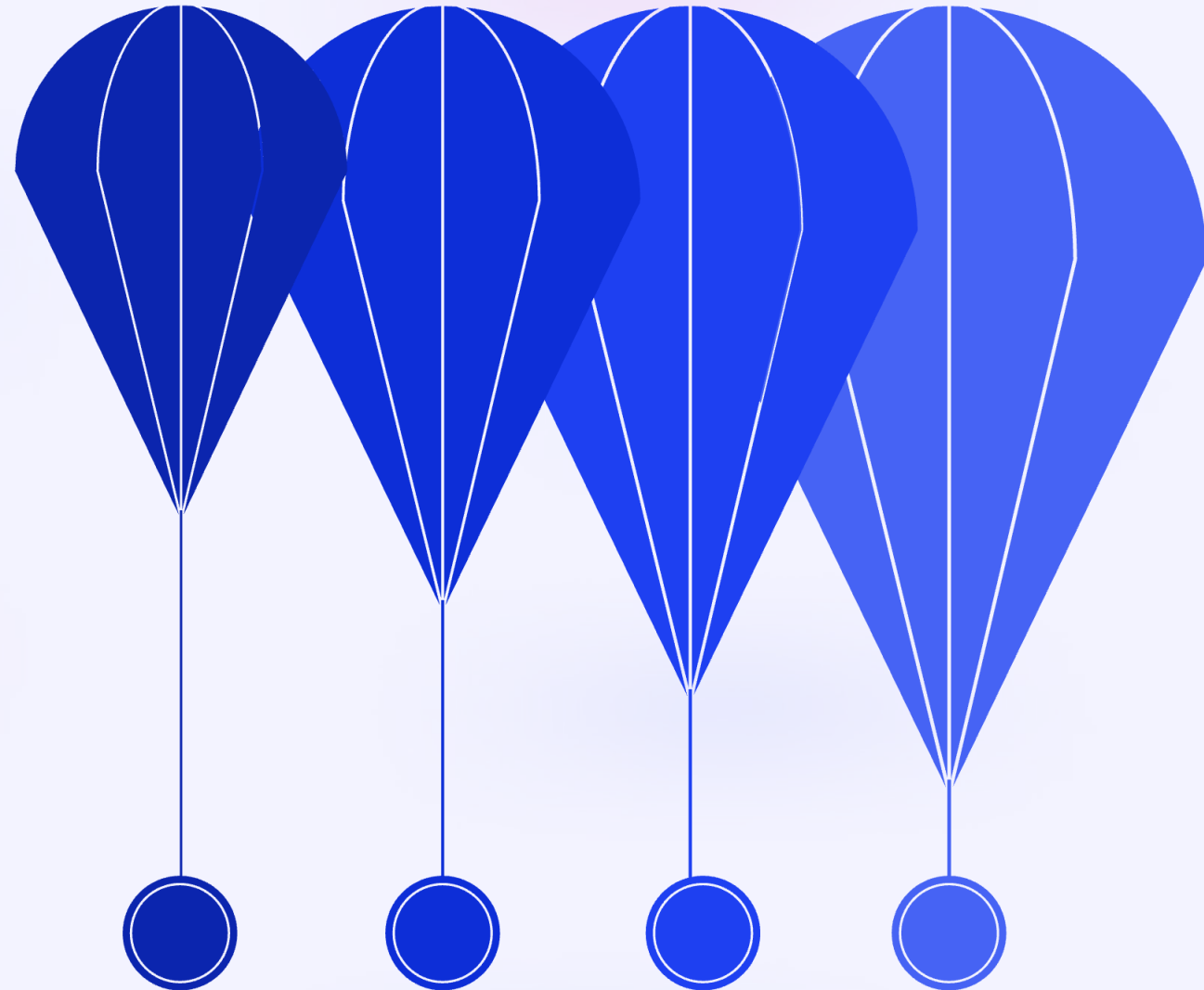
Vagyonbiztosítás

1666-os londoni tűzvész hatása

Csalások és szabályozás

19–20. századi esetek és reformok

A biztosítás évezredes fejlődése a közös kockázatviselés elvétől a modern szabályozásig ível – mindig az emberi találékonyság és a visszaélések kettős hajtóereje mentén.

Tanulságok az évezredekől

Közös teherviselés

A kockázat megosztása az egyik legősibb emberi megoldás a veszteség kezelésére.

Katasztrófa mint motor

A nagy tűzvészek és hajótörések hajtották előre a biztosítási rendszerek kialakulását.

Visszaélések árnyéka

A biztosítási csalás egyidős magával a biztosítással – az ellenőrzés és szabályozás ezért elengedhetetlen.